

Fontos tudnivalók a tej és tejtermékek biztonságos fogyasztásáról

Mi jellemző a nyers tejre?

Az egészséges állatok tőgyéből kiürülő friss tej baktériumszáma alacsony, megbetegítő baktériumokat, vírusokat nem tartalmazhat. Amennyiben a fejés előkészítése és maga a fejés szakszerűtlen, ha annak higiéniai szabályait nem tartják be, a tej utólagosan szennyeződhet baktériumokkal. A legveszélyesebb szennyeződés az állati ürülék, mert nemcsak a nyerstej és a tejtermék minőségét rontja, hanem a bélből származó baktériumok akár ételmérgezést is okozhatnak. Ha az állat tőgygyulladásban szenved, vagy más betegsége van, akkor már

a frissen fejt tejben is kórokozók lehetnek; az ilyen állat tejtét forgalomba hozni, felhasználni nem szabad.

A tej a baktériumok növekedéséhez kiváló tápanyagul szolgál, és a fejést követő valamennyi, szakszerűtlenül végzett művelet (szűrés, áttöltés, feldolgozás, csomagolás, stb.) fokozatosan növelheti a tej baktériumszámát. A tej további kezelése, hűtése, tárolása folytán a csíraszám nem csökken, legfeljebb a tejben lévő baktériumok szaporodását gátolja. A baktériumok szaporodása 5°C alatt lényegesen lelassul, azonban csak a tej hőkezelésével (pl. pasztörözés) pusztíthatók el a mikrobák, anélkül, hogy ez a tej élvezeti és tápértékét számottevően rontaná.

Biztonságos-e a nyers (pasztörözetlen) tej fogyasztása?

Friss nyers tejet csak megbízható helyen vásároljon, kerülje az alkalmi árusokat. A nyers tej fogyasztása kockázatos lehet, számtalan esetben okozott már ételmiszerfertőzést, mert kórokozó baktériumokat (pl. *E. coli*, *Campylobacter*), vírusokat tartalmazott. A nyers tejet elfogyasztása előtt javasolt felforralni. Kisgyerekeknek, várandós nőnek, legyengült immunrendszerű személynek nyers tejet, ilyen tejből készült tejterméket ne adjon!

Megbetegedhetek, ha penészes sajtot eszem?

Léteznek nemes penésszel bevont sajtok, melyek a fogyaszthatósági idő lejártá előtt biztonságosan fogyaszthatók penészbevonatukkal együtt, feltéve, hogy tárolásuk megfelelő volt. Amennyiben nem nemes penészcsoportról van szó, úgy a termék fogyasztása nem biztonságos. A termék felületén jelen lévő, valamint esetenként a termék belsejébe is beszűrődő gombafonalakon keresztül mérgezőanyag juthat az ételmiszerbe, ami megbetegedést okozhat. Ne fogyasszon penészes ételmiszert!

Milyen kockázatokat rejthet a tejtermékek fogyasztása?

A tejben, tejtermékekben nem megfelelő kezelés, tárolás esetén a baktériumok könnyen elszaporodhatnak, és megbetegíthetnek. E baktériumok közül a *Listeria* kiemelten jól tűri a hideget, már 4 °C fokon, hűtőszekrényben is viszonylag gyorsan elszaporodnak minden hűtést igénylő, hosszasan (5 napon túl) hűtőszekrényben tárolt élelmiszerben, köztük a nyers tejből készült termékekben, valamint a lágysajtokban (Feta, Brie, Camembert, stb.). Egészséges személyeknél sokszor semmilyen tünetet nem vált ki a *Listeriával* szennyezett élelmiszer fogyasztása. Várandós nőknél, idős embereknél, valamint legyengült immunrendszerű embereknél (kemoterápiás kezelés alatt állók, AIDS-esek, egyéb krónikus betegek stb.) azonban az élelmiszer alacsonyabb szennyezettsége is okozhat súlyos, gyakran halálos fertőzést. Ezért ezeknél a fogyasztóknál különösen fontos, hogy ne fogyasszanak nyers tejet és abból készült termékeket. Nekik a lágú sajtok fogyasztása sem ajánlott.

Mire érdemes odafigyelni tej/tejtermékek vásárlásakor?

Vásárláskor mindig figyeljen a terméken feltüntetett jelölésre, köztük a termék minőség-megőrzési, ill. fogyaszthatósági idejére, valamint a csomagolás épségére. Lejárt, sérült csomagolású készítményt ne vásároljon meg. A tejet, tejtermékeket 0-5 °C-on kell tárolni (egyes kivételek léteznek, de ezt a jelölés egyértelműen tartalmazza). Csak akkor vegye meg, ha azt az üzletben valóban hűtőtérben tárolják. Mindig a hűtendő terméket vegye meg legutoljára, és utána mielőbb vigye haza. Vigyen magával több zacskót, szatyrot, hogy a különböző termékek (zöldségek, nyers húsok, kész termékek, köztük a tejtermékek) ne szennyezhesék egymást.

Melyek a tárolás arany szabályai?

A hazavitt termékek mielőbb kerüljenek a megfelelő tároló helyre, a hűtést igénylő tejek, tejtermékek 0-5 °C-os hűtőszekrénybe. A gyártó által előírt tárolási és fogyasztási javaslatokat mindig tartsa be. A hűtőszekrény hőfokát ellenőrizze hőmérővel. A hűtőbe a termékeket úgy tegye be, hogy egymást ne szennyezhesék. Az egyes termékek felbontás után különböző ideig tarthatók el. Itt is a gyártó javaslatai irányadóak. A fogyaszthatósági idő lejártát követően ne fogyassza el a tejet, tejtermékeket. Az elszíneződött, penészes, rossz állagú, szagú élelmiszert inkább dobja ki.